

OBVODNÍ SOUD PRO PRAHU 3

Jagellonská 1734/5, 130 05 Praha 3,

tel.: 221 477 311(803), fax: 221 477 243, e-mail: podatelna@osoud.pha3.justice.cz, IDDS: 5thab2j

Pokyn předsedy soudu

o vnitřním oznamovacím systému pro oznamování protiprávního jednání a o ochraně oznamovatelů protiprávního jednání (whistleblowing) u Obvodního soudu pro Prahu 3 (dále jen „Pokyn“)

Tento vnitřní předpis v souladu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen „Zákon“) a Směrnicí Evropského parlamentu a rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019, o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, (dále jen „Směrnice“) stanovuje vnitřní pravidla a postupy u Obvodního soudu pro Prahu 3 v souvislosti s ochranou oznamovatelů protiprávního jednání a příjmem a zpracováním oznámení o protiprávním jednání.

Nebude-li dále blíže určeno, postupuje se při řešení ochrany oznamovatelů protiprávního jednání (tzv. whistleblowerů, dále jen „oznamovatelé“), příjmu oznámení o protiprávním jednání (dále jen „oznámení“) a zpracování oznámení podle Zákona a Směrnice.

I. Základní zásady

1. Hlavním cílem ochrany oznamovatelů je umožnění odhalování případného protiprávního jednání na všech pracovištích Obvodního soudu pro Prahu 3, nebo protiprávního jednání odehrávajícího se při výkonu pracovní (či jiné obdobné) činnosti zaměstnanců soudu. Jde o protiprávní jednání, o kterém zaměstnanci, soudci a osoby v podobném postavení (dále jen „zaměstnanci“) za normálních okolností zaměstnavatele nebo příslušné státní orgány neinformují, a to zejména ze strachu ze ztráty zaměstnání či jiného postihu. Může se však jednat i o oznámení jiného protiprávního jednání, které s činností zaměstnavatele nesouvisí, nicméně oznamovatel se o něm dozvěděl v souvislosti s prací.
2. Informovat o podezření na protiprávní jednání je právem, nikoliv povinností zaměstnance.
3. Oznamovatelem může být každá fyzická osoba, která oznámí a uvede informace o porušení, jež získala v souvislosti s činnostmi souvisejícími s prací. Takovou osobou může být zaměstnanec, bývalý zaměstnanec, uchazeč o zaměstnání, stážista, praktikant Obvodního soudu pro Prahu 3, dodavatel, který je, nebo byl, s Obvodním soudem pro Prahu 3 ve smluvním vztahu.
4. Oznámení se mají týkat jednání, které jeví znaky možného porušení práva naší republiky, nebo práva EU (trestné činnosti, přestupků, protiprávního jednání). Nejčastějším předmětem oznámení může být např. oblast veřejných zakázek, porušení bezpečnosti práce, porušení ochrany osobních údajů, bezpečnosti sítí a informačních systémů, ochrana životního prostředí, ochrana veřejného zdraví, porušení finančních zájmů Evropské unie apod. Kompletní výčet oblastí, které mohou být předmětem oznámení, je uveden v § 2 Zákona.
5. Podatel získá statut oznamovatele a zajistí si tak příslušnou ochranu v případě, že obsahem jeho podání jsou informace o důvodných podezřeních, o skutečných či možných porušeních předpisů, k nimž došlo nebo by mohlo dojít u Obvodního soudu pro Prahu 3, nebo o pokusech taková porušení utajit.
6. Důvody, které vedou oznamovatele k oznámení, nejsou pro rozhodnutí o poskytnutí ochrany jeho osoby podstatné. Tuto ochranu nelze však poskytnout osobě, která podá informace úmyslně a vědomě nesprávně, nepravdivě či zavádějící.

7. Obsahem podání oznamovatele nemohou být informace, které mohou bezprostředně ohrozit podstatné bezpečnostní zájmy České republiky, nebo informace o činnosti zpravodajských služeb, informace, které mohou ohrozit probíhající trestní řízení, informace podléhající ochraně podle zákona o krizovém řízení nebo ochraně utajovaných skutečností.
8. Při oznamování může dojít k porušení smluvní mlčenlivosti a mlčenlivosti podle jiných předpisů (např. daňový řád, bankovní tajemství, smluvní ujednání o mlčenlivosti apod.) pouze má-li oznamovatel důvodné podezření, že svým oznámením činí kroky k odstranění protiprávního jednání. Mlčenlivost v oblasti zájmů bezpečnosti státu prolomit nelze (bezpečnost ČR, svrchovanost státu, mezinárodní obrana, krizový zákon, zákon o ochraně utajovaných informací apod.).

II. Způsob podání oznámení

1. Možnost podání oznámení souvisejících s působností Obvodního soudu pro Prahu 3 prostřednictvím oznamovacího systému, tj. komunikačního kanálu zajišťujícího ochranu oznamovatele:
 - a) přímo u Obvodního soudu pro Prahu 3, tj. prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému
 - b) u Ministerstva spravedlnosti ČR, tj. prostřednictvím externího oznamovacího systému.
2. Osobou příslušnou pro přijímání, prošetřování, posouzení a navrhování opatření k nápravě protiprávního jednání (dále jen „Příslušná osoba“) je u Obvodního soudu pro Prahu 3 paní Zuzana Dobrohušková, pracovnice informačního centra.
3. Vnitřní oznamovací systém Obvodního soudu pro Prahu 3

Oznámení lze učinit

a) písemně v listinné podobě

Písemné oznámení lze podat prostřednictvím podatelny Obvodního soudu pro Prahu 3 a to v pracovní dny a v pracovní době (viz úřední hodiny soudu na webových stránkách soudu). Takové oznámení musí být podáno v řádně zalepené obálce opatřené nápisem „WHISTLEBLOWING – K RUKÁM POVĚŘENÉ OSOBY – NEOTVÍRAT“. Při nesplnění této podmínky nelze zcela garantovat utajení totožnosti oznamovatele nebo důvěrnost sdělovaných informací.

b) písemně v elektronické podobě

Pro příjem písemných oznámení v elektronické podobě je zřízena speciální e-mailová adresa oznamovatel@osoud.pha3.justice.cz. Jedná se o nejvhodnější způsob podání oznámení, neboť do e-mailu má přístup toliko Příslušná osoba, která vede agendu oznámení a zde je v nejvyšší míře zajištěna ochrana oznamovatele i sdělovaných informací. Nedoporučuje se používat k podání oznámení datovou schránku, neboť zde nelze s ohledem na způsob zpracování elektronického podání zajistit ochranu oznamovatele a sdělovaných informací.

c) ústně telefonicky

Telefonické oznámení lze učinit u pověřené osoby na tel. č.: + 420 221 477 311. Telefonický hovor není zaznamenáván, zaznamenán může být pouze se souhlasem oznamovatele. O telefonicky podaném oznámení bude sepsán záznam, s následnou možností přepis ústního podání zkontrolovat, případně opravit a odsouhlasit podpisem oznamovatele. Telefonické oznámení lze učinit v úředních hodinách, které jsou zveřejněny na webových stránkách Obvodního soudu pro Prahu 3.

d) ústně osobně

Osobní ústní oznámení je možno podat v pracovní dny po předchozí domluvě termínu s pověřenou osobou na tel. č.: + 420 221 477 311 nebo písemné domluvě prostřednictvím e-mailovou kontaktu oznamovatel@osoud.pha3.justice.cz. Osobní ústní oznámení může být podle domluvy zaznamenáno na diktafon a následně přepsáno, nebo rovnou sepsáno do záznamu s možností zápis následně zkontrolovat, opravit a odsouhlasit opravy podpisem oznamovatele.

4. Obvodní soud pro Prahu 3 si na základě odst. 34 preambule Směrnice vyhrazuje možnost nepřijímat anonymní podání.
5. Obvodní soud pro Prahu 3 vylučuje přijetí oznámení od osob, které nejsou zaměstnanci, nebo pro soud nevykonávají práci nebo obdobnou činnost, nebo nejsou osoby v obdobném postavení.
6. Oznámení týkající se Obvodního soudu pro Prahu 3 je možno podat také externí pověřené osobě, a to příslušnému zaměstnanci Ministerstva spravedlnosti ČR. Podání oznámení lze realizovat těmito způsoby:
 - a) na adresu: Ministerstvo spravedlnosti ČR, Vyšehradská 16, Praha 2, PSČ 128 10
 - b) e-mailem: oznamovatel@msp.justice.cz,
 - c) telefonicky: na tel. čísle + 420 221 997 840
7. Veškeré podrobnosti ke způsobům podání jsou uvedeny na webové stránce Ministerstva spravedlnosti ČR: <https://oznamovatel.justice.cz/chci-podat-oznameni/>

III. Způsob zpracování oznámení

1. Přijetí podání oznámení je oznamovateli potvrzeno ve lhůtě sedmi dnů od jeho přijetí. Potvrzení nebude vystaveno v případě, že oznamovatel v oznámení výslovně sdělí, že na potvrzení přijetí oznámení netrvá.
2. Skutečnosti uvedené v oznámení jsou prověřovány formou interního šetření a dalšími způsoby podle obsahu oznamovaných informací. Oznamovatel může být požádán o objasnění sdělených informací nebo o poskytnutí dodatečných informací.
3. V průběhu šetření mohou být provedena dílčí opatření k zabránění pokračování v nezákonné činnosti.
4. Posouzení podání bude provedeno do třiceti dnů od podání oznámení. V případě složitějšího šetření může být lhůta 2x prodloužena, vždy o dalších 30 dnů. Oznamovatel obdrží v uvedené lhůtě písemný výsledek posouzení oznámení a informaci o případných přijatých opatřeních.
5. Pokud bude podání oznámení posouzeno jako důvodné, Obvodní soud pro Prahu 3 bude pověřenou osobou vyzván k nápravě. Pokud bude podání posouzeno jako nedůvodné, ale porušující jiná pravidla, bude oznamovatel písemně odkázán na příslušnou možnost nápravy.

IV. Prostředky nápravy a ochranné postupy proti odvetným opatřením

1. Vůči oznamovateli je výslovně zakázáno uplatňovat odvetná opatření. Pokud by byl tento zákaz porušen a došlo k poškození oznamovatele odvetnými opatřeními, může využít prostředky nápravy, např. pracovně právní žaloba o neplatnost výpovědi, v případě předchozího propuštění, neplatnost přeložení nebo přeložení na nižší pozici, náhrada za ztrátu příjmů v budoucnu, náhrada nákladů spojených se změnou povolání, náhrada za jiné ekonomické újmy, jako jsou výdaje na právní ochranu a náklady na lékařské ošetření, a za nemateriální újmu (podrobněji čl. 19 — 24 Směrnice).

2. Oznamovatel má podle zákona právo na zadostiučinění, pokud mu byla odvetou způsobena škoda.

V. Způsob zpracování osobních údajů a zachování režimu důvěrnosti

1. Důvěrnost informací obsažených v oznámení oznamovatele je zajištěna zavedením vnitřního oznamovacího systému, kde oznámení zpracovává výhradně Příslušná osoba, která byla řádně poučena o svých právech a povinnostech.
2. Listinné dokumenty související s agendou oznámení jsou proti neoprávněné manipulaci zabezpečeny vhodnými mechanickými prostředky. Elektronická komunikace prostřednictvím e-mailové adresy oznamovatel@osoud.pha3.justice.cz je řádně zabezpečena a přístup do ní má výhradně Příslušná osoba.
3. Po celou dobu šetření i po jeho ukončení je chráněna důvěrnost a totožnost oznamovatele.
4. Obvodní soud pro Prahu 3 ve smyslu § 7 Zákona a čl. 13 písm. g) Směrnice prohlašuje, že oznamovatel nenese za své oznámení odpovědnost, avšak jen v případě, že měl oprávněné důvody se domnívat, že jím oznamované skutečnosti jsou pravdivé. Ochranu nelze poskytovat oznamovatelům podávajícím vědomě nepravdivé či zlovolné oznámení. Podle § 23 Zákona se tím taková osoba dopustí přestupku a může jí být uložena pokuta do výše 50.000 Kč.
5. Další informace k ochraně oznamovatelů jsou uvedeny na specializovaném webu: <https://oznamovatel.justice.cz/>

VI. Závěrečná ustanovení

1. S obsahem tohoto Pokynu budou prostřednictvím e-mailu seznámeni všichni zaměstnanci soudu.
2. Tento Pokyn bude vystaven na webových stránkách soudu (za současné aktualizace souvisejících samostatně zde uvedených údajů) a na sdíleném úložišti soudu.
3. Součástí tohoto pokynu jsou přílohy č. 1 (poučení Příslušné osoby) a č. 2 (Poučení zaměstnanců přijímajících podání došla soudu)
4. Zrušuje se Pokyn předsedy soudu, kterým se zavádí vnitřní pravidla pro zajištění ochrany oznamovatelů protiprávního jednání, a příjem a zpracování oznámení o protiprávním jednání u Obvodního soudu pro Prahu 3, ze dne 31. března 2022, sp. zn. 50 Spr 547/2022.
5. Tento Pokyn nabývá účinnosti dnem 1. července 2024.

Praha 12. června 2024

Mgr. Libor Zhřívál
předseda soudu